

Ārlietu ministrija

K. Valdemāra iela 3, Rīga, LV-1395, tālr. 67016201, fakss 67828121, e-pasts pasts@mfa.gov.lv, www.mfa.gov.lv

VECĀKO AMATPERSONU SANĀKSMES protokols Nr. 5

Norises vieta:

Ārlietu ministrija

Sanāksme sākās plkst. 15.00

Rīgā, 2024. gada 22. maijā

Darba kārtība:

1. Par izmaiņām dokumentu ar klasifikāciju “Dienesta vajadzībām” aprītē

Ziņo: Ārlietu ministrija

2. Kopš iepriekšējās VAS notikušās Padomes

Ziņo: ministrijas par savu nozaru Padomēm

29.-30.04. Lauksaimniecības un zivsaimniecības padome

29.-30.04. Neformālā Vispārējo lietu padome

07.05. Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju tiesību aizsardzības padome (vienlīdzība)

07.05. Ārlietu padome (attīstības sadarbība)

13.05.-14.05. Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta padome

13.05. Neformālā augsta līmeņa ES kultūras ministru tikšanās

13.05. Eurogrupa un 14.05. Ekonomikas un finanšu ministru padome

11.04.-12.04. Neformālā telekomunikācijas ministru tikšanās

21.05. Vispārējo lietu padome

21.05. Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas padome (telekomunikācijas)

3. Eiropas Komisijas politikas dokumenti par ES tiesību aktu projektiem

3.1. Sistēmā ESVIS-L saskaņoto COM tabulu apstiprināšana (14.-17. nedēļa)

Ziņo: Ārlietu ministrija

3.2. Par atbildības noteikšanu par “Komisijas ieteikumu par koordinētas īstenošanas ceļvedi pārejai uz kvantizturīgu šifrēšanu” (15. nedēļas C(2024)2393, dat. 11.04.2024)

Ziņo: Ārlietu ministrija

3.3. Par atbildības noteikšanu par “Komisijas ieteikumu par drošu un noturīgu zemūdens kabeļu infrastruktūru” (9. nedēļas C(2024)1181)

Ziņo: Ārlietu ministrija

4. Citi jautājumi

4.1. Par semināru nozaru ekspertiem par darbu ar ES jautājumiem

Ziņo: Ārlietu ministrija

Sēdi vada: I. Levrence, Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietniece Eiropas lietās

Sēdes locekļi:

R. A. Garsija, Aizsardzības ministrija

M. Rone, Ekonomikas ministrija

I. Irbe, Finanšu ministrija
G. Strūve, Iekšlietu ministrija
I. Prūse, Klimata un enerģētikas ministrija
S. Catlaka, Kultūras ministrija
I. Tāre, Labklājības ministrija
E. Šimiņa-Neverovska, Satiksmes ministrija
E. Nagle, Satiksmes ministrija
I. Linde, Tieslietu ministrija
A. O. Kovliņš, Veselības ministrija
E. Stanga, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
I. Baļčūne, Zemkopības ministrija
S. Kalnača, Valsts kanceleja
M. Zondaks, Latvijas Banka

Klātesošie:

Ārlietu ministrija: J. Bērziņš, Z. Rožkalne, I. Sergeiceva, L. Krūmiņa, D. Putniņa, A. E. Maļinovska

Citas iestādes: K. Miščenko, Saeimas Eiropas lietu komisija, N. Preisa, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, S. Sējēja, Latvijas Darba devēju konfederācija, M. M. Lūse, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome, V. Slišāne, Valsts reģionālās attīstības aģentūra

1. Par izmaiņām dokumentu ar klasifikāciju “Dienesta vajadzībām” aprītē

Ziņo: ĀM/ A. Dripe

Izsakās: SM/ E. Šimiņa-Neverovska, LBAS/ N. Preisa, ĀM/ J. Bērziņš, VRAA/ V. Slišāne

ĀM informē, ka no 2024. gada 1. jūnija plāno uzsākt dokumentu ar klasifikāciju “Dienesta vajadzībām” apriti starp iestāžu sevišķajām lietvedībām, izmantojot e-pastus, kuriem jau ir pieejama marķētā e-pasta funkcionalitāte. Līdz 2024. gada beigām Ārlietu ministrija joprojām turpinās izmantot līdzšinējo “Chiasmus” šifrēšanas risinājumu, ja attiecīgais adresāts vēl nebūs ieviesis marķētā e-pasta saziņas iespējas. No 2025. gada 1. janvāra dokumentu aprītei tiks izmantots tikai marķētais e-pasts. ĀM aicina iestādes, kurās vēl nav ieviests marķētais e-pasts, vērsties Valsts reģionālās attīstības aģentūrā. Iestādes, kurām jau ir izveidots šāds e-pasts, tiek lūgtas informēt citas iestādes par savu sevišķo lietvedību marķēto e-pastu funkcionālajām adresēm. Ārlietu ministrija par minēto izsūtīs vēstuli visām iestādēm, ar kurām notiek dokumentu “Dienesta vajadzībām” aprīte.

SM interesējas, vai pārstāvniecībās gatavotie dienesta ziņojumi arī tiks sūtīti šādā veidā. Vai tas atvieglos ziņojumu saņemšanu nozaru ministrijām?

LBAS vēlas zināt, vai tas nemaina neko sociālajiem partneriem attiecībā uz pozīciju saņemšanu.

ĀM apstiprina abus jautājumus. ĀM paskaidro, ka šodien informē ministrijas, jo zināms, ka notiks pāriešana no “Chiasmus”, taču daudziem vēl nav izveidoti marķētie e-pasti. No 1. jūnija tiks uzsākta dokumentu izsūtīšana, lai mudinātu pāreju un risinātu piekļuvi DV dokumentiem, kā arī kopumā veicinātu raitāku informācijas apriti. Aicina pārbaudīt ar sevišķajām lietvedībām, vai funkcionalitāte ieviesta, pretējā gadījumā – veikt nepieciešamās darbības.

VRAA aicina nekavēties ar pieteikumu iesniegšanu, lai VRAA var paspēt visiem izveidot kontus, jo process nav ātrs.

Nolemj:

1.1. Pieņemt zināšanai sniegto informāciju. Dokumentu ar klasifikāciju “Dienesta vajadzībām” aprītē iesaistītajām iestādēm vērsties VRAA ar oficiālu pieprasījumu par

marķētā e-pasta konta izveidi.

1.2. Iestādēm, kurām jau ir izveidota marķētā e-pasta risinājuma infrastruktūra, starpinstitucionāli informēt citas iestādes par savu sevišķo lietvedību marķēto e-pastu funkcionālajām adresēm.

2. Kopš iepriekšējās VAS notikušās padomes

2.1. Par 29.-30. aprīļa Vispārējo lietu padomes neformālo sanākumi un 21. maija Vispārējo lietu padomes sanākumi

Ziņo: ĀM/ I. Levrence, J. Bērziņš

Izsakās: LBAS/ N. Preisa, LB/ M. Zondaks, LM/ I. Tāre

ĀM vēsta, ka 21. maija Vispārējo lietu padomes sanāksmē norisinājās regulārais tiesiskuma dialogs, izskatot situāciju četrās dalībvalstīs, tostarp Latvijā. ĀM pateicas iesaistītajām iestādēm – Tieslietu ministrijai, KNAB un Kultūras ministrijai, kā arī Valsts kancelejai – par iesaisti un atbalstu intensīvajā gatavošanās procesā. Ministre uzstājās saskaņā ar kopīgi sagatavoto runas projektu. Dalībvalstu uzdoto jautājumu bija tiešām daudz. Vairāki – par Augstākās tiesas tiesnešu nozīmēšanu. Jāturpina skaidrojošais darbs ar Eiropas Komisiju, lai novērstu bažas par politisko iejaukšanos tiesnešu iecelšanā, īpaši skaidrojot procedūru, proti, ka Tieslietu padome izvirza tiesnešu kandidātus. Augsti tika novērtēta digitalizācija tiesu procesos. Jautājumus raisīja daudzās korupcijas apkarošanas iestādes, bija interese par to konsolidāciju.

Tāpat padomē Komisija prezentēja savu nodomu atsaukt priekšlikumu par 7. panta procedūras ierosināšanu pret Poliju. Dalībvalstis, izņemot Ungāriju, atbalstīja šādu Polijas vērtējumu un Komisijas plānu.

Padomē tika aplūkota arī vēlēšanu aizsardzība pret ārējo iejaukšanos, padomes secinājumiem pievienojot paziņojumu, kam pievienojās arī Latvija, uzsverot jautājuma svarīgumu. Darba kārtībā bija arī gatavošanās jūnija Eiropadomei.

29.-30. aprīļa neformālajā Vispārējo lietu padomē tika atzīmēta 10 valstu pievienošanās ES divdesmitgade. Šajā padomē bija aicinātas piedalīties arī 10 paplašināšanās valstis, lai diskutētu par izaicinājumiem ceļā uz dalību ES un lai runātu par tiesiskumu. Tikai Bosnija un Hercegovina izmantoja izdevību, lai lūgtu atbalstu pretoties hibrīdiem apdraudējumiem. Pārējās kandidātvalstis informēja par savu pievienošanās gatavību, neminot neko konkrētu. Virkne dalībvalstu brīdināja Gruziju par “ārvalstu aģentu” likuma negatīvo ietekmi tās virzībai uz ES integrāciju.

ES dalībvalstu ministri savā starpā pārrunāja tiesiskuma aizsardzību ES, budžeta izmantošanas nosacījumu izvirzīšana tika pieteikta kā galvenais instruments.

LBAS interesējas, kas notika saistībā ar Turcijas diskusiju par Kipras uzņemšanu.

ĀM informē, ka izskanēja aicinājums uz vienotību. Neformālajās padomēs secinājumus un lēmumus nepieņem.

LB vēlas zināt, vai tikai Bosnijai un Hercegovinai bija atbalsta jautājumi.

ĀM atbild, ka citas kandidātvalstis acīmredzot nebija sapratušas iespēju lūgt pēc palīdzības. Kandidātvalstu dalība šādos formātos ļauj šīm valstīm iestrādāties ES formātos; padomē izskanēja vēlme, ka arī nozaru neformālajās padomēs tiktu pieaicinātas kandidātvalstis.

LM informē, ka EPSCO piedalījās arī Moldova.

Nolemj:

2.1.1. Pieņemt zināšanai sniegto informāciju.

3. EK politikas dokumenti par ES tiesību aktu projektiem

3.1. Sistēmā ESVIS-L saskaņoto COM tabulu apstiprināšana (14.-17. nedēļa).

Ziņo: ĀM/ I. Levrence

ĀM informē, ka 14.-17. nedēļā saskaņoti 49 priekšlikumi.

Nolemj:

3.1.1. Apstiprināt kompetenču sadali par 2024.g. 14.-17. nedēļas tiesību aktu projektiem.

3.2. Par atbildības noteikšanu par “Komisijas ieteikumu par koordinētas īstenošanas ceļvedi pārejai uz kvantizturīgu šifrēšanu” (15. nedēļas C(2024)2393, dat. 11.04.2024)

Ziņo: ĀM/ I. Levrence

Izsakās: AiM/ R. A. Garsija

ĀM ziņo, ka iezīmējās nevienprātība par atbildības sadalījumu starp Aizsardzības ministriju un Tieslietu ministriju. Gadījumā, ja Aizsardzības ministrija nepiekritīs uzņemt atbildību, tuvākajā laikā tiks rīkota ekspertu sanāksme.

AiM informē, ka šobrīd ministrijas vadība ir prombūtnē, tādējādi nav iespējas pieņemt šādu lēmumu. Piedāvā pagaidīt līdz 27.05.

ĀM norāda, ka, ja tiks panākta vienošanās, tad ekspertu sanāksme netiks sasaukta.

Nolemj:

3.2.1. Ārlietu ministrijai rīkot ekspertu sanāksmi. Gadījumā, ja netiks panākta vienošanās ekspertu līmenī, Ārlietu ministrijai iesniegt Informatīvo ziņojumu par atbildības sadalījumu VSS.

3.3. Par atbildības noteikšanu par “Komisijas ieteikumu par drošu un noturīgu zemūdens kabeļu infrastruktūru” (9. nedēļas C(2024)1181)

Ziņo: ĀM/ I. Levrence

ĀM informē, ka panākta vienošanās atbildību sadalē. Satiksmes ministrija ir uzņēmusies koordinējošās iestādes lomu. Aizsardzības ministrija, Ekonomikas ministrija, Iekšlietu ministrija un Klimata un enerģētikas ministrija ir noteiktas kā līdzatbildīgās iestādes.

Nolemj:

3.3.1. Apstiprināt Satiksmes ministriju kā koordinējošo iestādi par “Komisijas ieteikumu par drošu un noturīgu zemūdens kabeļu infrastruktūru”, kā arī Aizsardzības ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Iekšlietu ministrijas un Klimata un enerģētikas ministrijas līdzatbildību.

4. Citi jautājumi

4.1. Par semināru nozaru ekspertiem par darbu ar ES jautājumiem

Ziņo: ĀM/ I. Levrence

Izsakās: SM/ E. Šimiņa-Neverovska, ĀM/ J. Bērziņš, EM/ M. Rone, VK/ S. Kalnača, VARAM/ E. Stanga, AiM/ R.A. Garsija

ĀM informē, ka, sekojot iepriekšējā VAS sanāksmē izteiktajam priekšlikumam, nozaru ministrijas aicinātas piedalīties Ārlietu ministrijas sadarbībā ar Tieslietu ministriju rīkotajā seminārā par darbu ar ES jautājumiem. Seminārs notiks 19. jūnijā plkst. 15.00-17.00.

SM interesējas par apmeklētāju skaita ierobežojumu. Vai būs izglītojoša pasākuma formā vai fokusēsies uz problēmjautājumiem? Vajadzīga arī strukturēta diskusija par izaicinājumiem.

ĀM informē, ka ir divi telpu varianti, maksimāli 150. Vēlas redzēt interesi un pieprasījumu, tādā gadījumā semināru organizēs atkārtoti. Pašlaik plānots kā izglītojošs seminārs. ĀM kopā ar

TM ir izsecinājuši trīs problēmu kategorijas: sistēmiskas problēmas, ko nevaram atrisināt; darbinieku zināšanu trūkums; kā arī Eiropas Komisijas rīcība.

SM vērs uzmanību, ka ir būtiski veidot apmācības ekspertiem par komiteju līmeni- procedūrām, to specifiku, kam īpaši jāpievērš uzmanība utt, ņemot vērā to būtisko nozīmi lēmumu pieņemšanā.

ĀM atbild, ka var sniegt vispārēju informāciju, bet attiecībā uz specifisku apmācību kursu pieprasījumiem jāgriežas pie Valsts administrācijas skolas. Šāds kursu pieprasījums jāveido kolektīvi.

EM attiecībā uz sistēmiskām problēmām piebilst, ka papildu atbildību uzņemšanās iestādei saistīta ar papildu budžeta un personāla nepieciešamību.

SM jautā, vai Valsts kanceleja zina par šo pieaugošo jautājumu horizontalitātes problēmu?

VK apstiprina norādīto problēmjaudājumu, vienlaikus VK saskaras ar tādu pašu personāla trūkumu. Patlaban nav arī atbildes risinājumam.

ĀM vēlreiz apliecinā, ka eksistē sistēmiska problēma. ĀM pieskata ES politikas izstrādāšanu, TM – koordinē īstenošanu, bet nevienai no šīm iestādēm nav iespējas un redzējuma par resursu sadali valstī. Arī Valsts kancelejai nav šādu iespēju.

EM ierosina šo jautājumu darīt zināmu Ministru kabinetam.

ĀM apstiprina, ka par to jau ir domāts, tostarp Valsts sekretāru līmenī.

VARAM pateicas par semināra organizēšanu. Kādreiz Valsts administrācijas skolā bija regulāri kursi par ES jautājumiem. Kontekstā ar prezidentūru būtu vēlams tādu kursu atjaunot un to piedāvāt ne tikai ES jautājumu koordinatoriem, bet arī ekspertiem.

AiM interesējas par maksimālo vietu skaitu seminārā.

ĀM aicina pieteikties, tad būs redzams pieprasījums un turpmākā vajadzība pēc šāda veida semināra.

Nolemj:

4.1.1. Pieņemt zināšanai sniegto informāciju.

4.2. Par ES Stratēģisko programmu

Ziņo: SM/ E. Šimiņa-Neverovska

Izsakās: ĀM/ J. Bērziņš

SM jautā, kāda ir virzība un sinerģija ar pozīcijas un nepapīra gatavošanu par ES Stratēģisko programmu. Svarīgi, lai visiem ir vienāda izpratne par dokumentu saturu.

ĀM atbild, ka nepapīru iniciēja politiskā vadība, tā mērķis ir ietekmēt jau šobrīd notiekošas diskusijas, un tas balstās jau apstiprinātajās pozīcijās. Nepapīra projekts atrodas saskaņošanā.

Vienlaikus notiek darbs pie pozīcijas par ES stratēģisko darba kārtību nākamajiem pieciem gadiem. Aicina ministrijas pozīcijā iekļaut visu vēlamu. Uz tās pamata tiks veidots vēl viens nepapīrs. ĀM ierosina jūnija sākumā visiem sapulcēties un izdiskutēt pozīcijas projektu.

ĀM informē, ka nākamā VAS plānota 3. jūlijā plkst. 15.00.

Nolemj:

4.2.1. Pieņemt zināšanai sniegto informāciju.

VAS protokols saskaņots elektroniski ESVIS-L sistēmā 2024. gada 3. jūnijā

Ārlietu ministrijas Valsts sekretāra vietniece Eiropas lietās

I. Levrence

Protokolēja A. Caune, Ārlietu ministrijas Vispārējo un institucionālo lietu nodaļas otrā sekretāre, tel. 67015966